

Etika për fëmijë

Dhurati e përmuqshme, nga revista "Etika"

Viti 3 - Numri 29 - Maj 2013

Botë balonash
dhe ëndrrash fëmijërore!...

Më thirr edhe mua!..

Të përshëndes e të puth duart. Mbase ti nuk më njeh. Mbase edhe unë nuk të njoh aq mirë. Por unë jam ende i vogël dhe shpresoj që në të ardhmen të të njoh edhe më mirë. Besoj se atëherë edhe ti do të më njohësh më mirë.

Në fillim të kam njohur prej babait tim. Poshtë shtëpisë sonë ndodhet “Xhamia Elif”. Babai im, aty bën biseda fetare. Në anë të shtëpisë sonë ndodhet edhe një xhami tjetër, e cila quhet “Xhamia Medine”. Pra, xhamia jote. Në këtë xhami babai im mban ligjërata çdo ditë xhumaje. Kur bisedon, ndonjëherë flet edhe për Ty. Dhe në ato momente fillon t’i dridhet zëri e t’i rudhet fytyra. Qan, por mundohet të mos e tregojë. Pëshon së foluri për disa momente dhe pret t’i kalojë dridhja e zërit.

Në fillim habitesha, kur babai qante sapo fliste rreth teje. Pastaj mërzitesha shumë dhe doja të qaja. Por më vonë kuptova se babai nuk qante prej mërzitjes. Kjo ishte një e qarë krejt ndryshe. Ai, në shpirtin e tij ndjente një dashuri shumë të madhe për Ty.

Prandaj, edhe unë dëshiroja të qaja në atë mënyrë. Babai im ka një pamje serioze, prandaj më çudiste shumë qarja e tij. Kjo do të thotë se ai të do shumë dhe e ka marrë malli për Ty.

Në shtëpinë tonë kemi shumë libra. Dhoma e mysafirëve është e mbushur plot. Por katër rafte janë të mbushur vetëm me libra që flasin rreth teje. Disa prej tyre nuk i kuptoj fare. E pyeta babin dhe ai më tha se janë arabisht. “Çfarë është arabishtja?” - e pyeta unë. “Gjuha e Pejgamberit tonë” - tha ai. Babai ka mësuar gjuhën tënde për Ty dhe ka marrë gjithë këto libra.

Nga të gjitha këto, kam kuptuar se ti je një njeri shumë i mirë. Një njeri shumë i madh. Madje, një ditë ia thashë edhe babait mendimin tim rreth teje. “Po, - më tha ai. Ai është një njeri shumë i mirë dhe shumë i madh, sepse i gjithë një-rëzimi ka përfituar shumë prej tij.”

Nuk i kuptova fort mirë ato që tha babai, por këtë verë midis gjithë atyre librave mora dhe lexova librin “Pejgamberi ynë i dashur”. Sipas atyre që mësova prej atij libri, ti paske lindur jetim. Më vonë ke ngelur edhe pa nënë. Por nuk ke gënjyer kurrë. Je edukuar i pastër. Më vonë qenke bërë

Pejgamber dhe paske folur në emër të Allahut, Krijuesit tonë. Ai të paska dhënë fenë Islame dhe ti ua paske mësuar njerëzve.

Në fillim paska pasur shumë nga ata që të paskan mohuar. Ata qenkan tallur me ty dhe të paskan ofenduar. Madje edhe të paskan torturuar. Nuk i kuptova fare ata njerëz dhe as që më pëlqyen. Mirëpo, më vonë Allahu të paska ndihmuar dhe të gjithë të paskan pranuar.

Nëse ne sot e njohim Allahun, kjo qenka për meritën tënde, sepse ti na e paske mësuar. Nëse sot falim namaz, mbajmë agjërim dhe i duam prindërit tanë, përsëri është për meritën tënde. Ti na e paske mësuar të shkojmë mirë edhe me shokët. Ti na e paske mësuar të gjithë moralin dhe edukatën e bukur. Mos vallë këtë ka dashur të thotë babai im?

Para disa vitesh, babai im po ikte në haxh. “Ku po shkon?”, - i thashë unë. “Tek Pejgamberi ynë” - tha dhe nuk foli më tepër. Për të mos e mërzhitur babin, edhe pse dëshiroja shumë, nuk i

thashë “Më merr edhe mua”. Në fakt, kur ishte duke folur me nënën time, i tha, “Ai që thirret, shkon”. Dhe mua nuk më kishte thirrur njeri.

Më vonë e përcollëm babin tek autobusi, i cili ishte gati të nisej. Unë ngela midis turmës së njerëzve dhe për shkak se isha i vogël nuk arrija ta shihja babin. Pastaj i thashë vëllait tim të madh Abdullahut:

- Më merr mbi supe që të shoh babin.

- Nëse më jep lek, të çoj lart, - u përgjigj ai duke qeshur.

- Mirë, - i thashë unë.

Babai na e bënte me dorë nga dritarja, ndërsa mua mu mbushën sytë me lot. Ai po shkonte tek Pejgamberi ynë, të cilin e donte shumë dhe për këtë ishte shumë i gëzuar. Por unë doja të qaja. Megjithatë, për të mos e mërzhitur babin, thosha me vete, “Shtrëngoji dhëmbët Abdurrahman, duro edhe pak”.

O Pejgamberi im i dashur! Unë ende nuk të njoh siç të njeh babai im. Por unë të dua shumë dhe më ka marrë malli për ty. Edhe unë dua të vij tek ti e të të shoh. Të përgjërohem më thirr edhe mua! Të lutem më thirr edhe mua pranë teje ashtu siç thirrë babin tim. Dua të vij tek ti duke fluturuar si melek. Të lutem më thirr edhe mua, o Pejgamberi im i dashur..!

Etika
për fëmijë

Drejtör
& Kryeredaktor:
Alban Kali
albankali@yahoo.com
+355 67 208 6767

Redaktor:
Xhahid Bushati
xhahidbushati@yahoo.com
+355 69 28 20 975

Redaktore gjuhësore:
Dr. Irida Hoti
Përkthyes:
Artur Tagani
Fatmir Sulaj
Ilir Hoxha

Dizajn - Grafik:
Bledar Xama
bledar_xama@hotmail.com

Adresa: Rr: Studenti - Sheshi “2 Prilli” - Shkodër - Albania / Tel: +355 22 254 634 / Mob: +355 67 20 86767
Zyra e përfaqësimit Maqedoni: Rr: Stiv Naumov - Nr. 9 - lokal 25 - Shkup - Maqedoni / Tel: +389 71 956 271
Zyra e përfaqësimit Kosovë: Rr: Ardian Zurnaxhiu - pn. Ralin - Prizren - Kosovë / Tel: +381 29 222 795

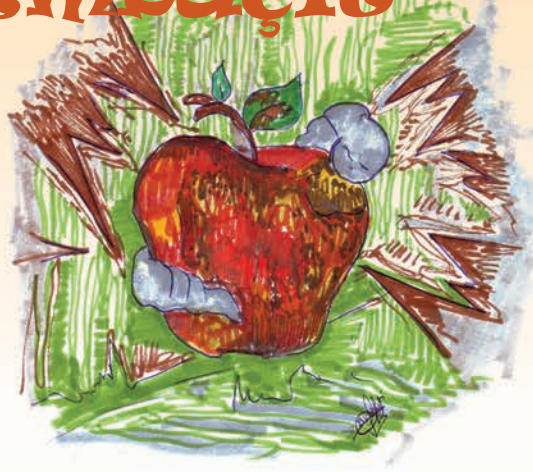
Historia e Gjembit dhe e Gjembaçit

- përrallë -

Gjambi dhe Gjembaçi na ishin miq.

Kopshtet ku lulëzonte nga një pemë molle, i kishin pranë e pranë. Ngaqë ishin miq për kokë, kopshtet nuk i kishin ndarë as me mur e as me gardh, por me një vijë aq sa mund të bëjë gjambi i një iriqi.

Një ditë, ndryshe nga ditët e tjera, vjeshta erdhi me një erë zhurmëmadhe e marramendëse. Zgjati dorën e nervozuar dhe vu-vu këputi një mollë. Askush s'e pa dhe askush s'e mori vesh për mollën, se cilës pemë i përkiste: të kopshtit të Gjembit apo të kopshtit të Gjembaçit.

Molla ra në tokë, u rrokullis disa herë dhe ndali vrapin te vija e kufirit ndarës mes dy kopshteve. Aty pushoi...

Gjambi e Gjembaçi po ktheheshin nga shëtitja, kur diktuan mollën (sa e kuqe aq e verdhë), që kishte rënë nga njëra pemë. Sytë u shkëlqyen. Sikur u çlodhën. U afruan...

- Shiko, ku paska rënë molla ime, - tha Gjambi.

- Ajo është molla ime, - tha Gjembaçi.

- E njoh nga ngjyra...,

- Kurse unë e ndiej nga era...

Vrapuan iriqët. Secili kërkonte të merrte i pari mollën. Por... arritën të dy në një kohë. Të zënë ngushtë, e për të dalë nga situata, Gjambi foli i pari:

- Po sikur... ta pyesim një herë mollën?

- Sigurisht, duhet ta pyesim...

Dy iriqët nuk arritën dot të thoshin qoftë edhe një fjalë, se molla foli para tyre:

- Unë kam rënë në vijën ndarëse pak më parë. Dhe... mos... u grindni, o iriqë!

Gjembit dhe Gjembaçit kjo u erdhi e papritur e u hidhëruan. Ngaqë secili donte ta kishte për vete mollën, nuk ua vunë veshin fjalëve të saj, por vazhduan të grindeshin

ashpër.

- Unë jam në kopshtin tim! Ç'do këtu? - u hodh e tha Gjembì.

- Ç'do ti këtu?! Nuk e shikon që unë jam në kopshtin tim? - ia priti Gjembacì.

- Largohu, o bullafiq!

- Largohu ti, që do të rrish pa miq!

- Që ta dish ti, kjo mollë është e shënuar në tapinë time.

- Mos shit mend, se tapinë e ke marrë me hile!

- Me hile e ke ti! Se ke miq atje, në Drejtorinë e legalizimeve të pyllit dhe e ke marrë si e ke marrë! Por shpejt do t'i dalë era kësaj pune...

- Gënjeshtar!

- Dredharak!

- Gjembacak!

Molla shikonte turbull dhe dëgjonte mbyturazi se si zilia u kishte prishur miqësinë e vjetër dy iriqëve, të cilët zgjatën gjembat për dyluftim.

Por Gjembit diç iu kujtua. I tha përsëri Gjembacit:

- Po sikur mollën ta ndajmë përgjysmë dhe të fitojmë sërish miqësinë?

- Si jo!

Kur dy iriqët iu afruan më shumë mollës, mbetën të shtangur.

- Molla i paska sytë me lot!?

- Paska humbur ngjyrën e kuqe dhe të verdhë!?

- Ajo qenka sëmurë...

- Të lajmërojmë mjekun...

- Nuk është nevoja! Tani jeni shumë vonë...

- tha një zë i panjohur.

- Cili foli? - pyetën Gjembì dhe Gjembacì të habitur.

- Unë! Nuk më njihni!? Ha-ha-ha! Jam krimbi kurrizgjelbër, - dhe doli nga brendësia e mollës.

- Si ke ardhur deri këtu?! - pyeti Gjembì.

- Shumë thjesht. Kur po grindeshit, isha i fshehur pas një gjetheje.

Kur pashë se grindja juaj po zgjaste, dola dhe hyra dalëngadalë në shtëpinë e mollës.

Ajo më përket mua tani! Largohuni që këtej dhe vazhdoni e grinduni...

- Krimbi brejtës, qenke trim! - foli Gjembì dhe drejtoi gjembin. Mbrouhu dhe trego trimërinë!

- Krimbi brejtës, qenke, mendjemadh e fodull! - foli Gjembacì dhe drejtoi një tufë gjembash. Tregoji në fushën e betejës!

Krimbin kurrizgjelbër, kur pa tërë atë mori gjembash që po i afroreshin, e zuri frika dhe nisi të dridhej. E kuptoi rrezikun që i kanosej. Ia mbathi vrapit me sa fuqi që kishte e u zhduk nga sytë këmbët.

Të dy iriqët u afruan te molla. Ajo tashmë ishte sëmurë rëndë. Sa u dëshpëruan iriqët! Diçka donin t'i thoshin njëri-tjetrit, por lotët nuk i linin, derdheshin papushim...

Pikë - pikë - pikë... binin mbi mollë. Pikë - pikë - pikë...

Mollës, ky pikë - pikë i dukej si një ilaç shërues, por i çuditshëm.

Ku ranë lotët e Gjembit, molla nisi dalëngadalë të marrë ngjyrë të kuqe.

Ku ranë lotët e Gjembacit, molla nisi dalëngadalë të marrë ngjyrë të verdhë.

- Kush më shëroi? - pyeti molla.

Iriqët nuk patën kohë t'i jepnin përgjigje. Të lumtur përqaфонin mollën. Dhe ky përqaфim herë u dukej si ëndërr, herë u dukej për një mend (i vërtetë) ...

Qengji i zi

Familja e dërgoi Bujarin që të kalonte pushimet verore, në fshat pranë gjyshërve. Se Bujari, veç të tjerave, ishte bërë burim gëzimi për gjyshin dhe për gjyshen. Ata nuk ia bënëin dysh asgjë që u kërkonte nipi dhe bënëin ç'kishin mundësi t'ia plotësonin që ai të ishte i lumtur.

Bujari, ngaqë kishte ardhur disa herë, tani, kish-te mësuar çdo cep të fshatit. Çdo mëngjes pinte qumësht të freskët dhe hante djathë fshati e vezë të freskëta. Veçanërisht pëlqente shumë supën e trahanasë, që ia bënte gjyshja.

Një ditë, pasi, hëngri supën e trahanasë që ia kishte bërë gjyshja, pyeti gjyshin:

-A mund të shëtisim bashkë, sot?

-Sigurisht, biri im. Mund të shëtisim.

Atë ditë shkuan te ujëvara, që gjendej jo larg fshatit. Bujarit i pëlqeu shumë ujëvara. Nganjëherë hynte poshtë saj dhe lagej. Më vonë, gjyshi e çoi te lugërat e gjelbra. Atje, Bujari vraponte, lozte, shtrihej dhe rrokullisej nëpër barin e gjelbër të luginës.

-Gjysh! Këtu ka vende shumë të bukura. Unë dua të vij gjithmonë, këtu!..

Gëzimi i Bujarit e kënaqi shumë gjyshin.

Si pa kuptuar po zbriste mbrëmja. Në të vërtetë Bujari ishte lodhur shumë.

- Më dukesh... pak i lodhur! Po ashtu, duhet të kesh edhe uri. Si thua, të kthehem në shtëpi!?- e pyeti gjyshi.

-Po, gjysh.

Morën rrugën për në shtëpi. Sapo iu afruan asaj, panë një tufë të madhe delesh, që kishin zënë rrugën. Bujari vrapoi, dhe zuri, diku, mes tufës një qengj të vogël dhe të zi.

-Gjysh, ta marrim në shtëpi? - pyeti Bujari.

-Jo bir! Nuk mund ta ndajmë nga nëna e tij.

-Të lutem gjysh, ta marrim!.. E rris unë!

-Jo, bir, punë që s'bëhet...

Ndonëse Bujari e lëshoi qengjin, ai nisi të mendohej përsëri për qengjin e zi. Hëngri bukë, por qengji i zi nuk i largohej nga mendja.

"Çfarë mund të bëj vallë, që qengji i zi të jetë imi? Po... sikur ta marr fshehurazi..."

Të nesërmen, gjyshi kishte shkuar në arë për të punuar. Bujari shkoi të kërkonte qengjin e zi, aty. E gjeti në lëndinë dhe pranë nënës. U afrua ngadalë dhe e mori në krahë. Menjëherë u largua me të në krah dhe u kthye në shtëpi.

Bujari mendoi: "Gjyshi dhe gjyshja nuk duhet ta shohin qengjin. Po ku ta fsheh vallë?.."

I erdhi në mendje kolibja e qenit, në fund të oborrit. Ajo ishte bosh. Bujari e mori qengjin dhe e futi në kolibe. Qengji dridhej prej frikës. Më pas Bujari u përpoq t'i jepte nga supa që kishte bërë gjyshja, por qengji nuk e pui atë.

"Më duket se qengji i vogël nuk e pëlqeu supën. Do t'i sjell bar."

Për fat të keq, qengji nuk e hëngri as barin.

"Po ky çfarë ha?!.."

Iu kujtua se qengji pinte qumësht te nëna e tij.

"Mirë! Tani e gjeta. Pas pak do ta ngopësh bar-kun."

Vrapoi e i solli qengjit qumësht nga shtëpia. Ai pui shumë pak. Provoi t'i jepte me lugë, por qengji nuk e pinte.

Edhe pak kohë e, gjyshi do të kthehej nga ara. Bujari ishte i detyruar të futej në shtëpi. Qumështin e

la pranë
qengjit dhe mbylli

derën e kolibes.

Pasi hëngri bukën me gjyshin dhe gjyshen, gjyshi e pyeti:

-Çfarë ke bërë sot?

-Asgjë gjysh, u sorollata nëpër fshat.

Gjyshja i përgatiti shtratin dhe e çoi Bujarin për të fjetur.

Në mëngjes, Bujari u zgjua herët, hëngri mëngjesin dhe menjëherë vrapoi te qengji i vogël. Bujari u mërzit shumë, kur pa se qengji nuk e kishte pirë qumështin dhe e kishte derdhur përtokë.

Përsëri i solli bar, por prapë nuk ia doli mbanë. Qengji i vogël nuk hante asgjë. Bujari, ende, s'po e kuptonte gjendjen e tij. E nxori nga kolibja dhe e mori në krahë. E shtriu mbi bar dhe i ledhatoi kokën. E pyeti:

-Përse nuk ha? Nëse vazhdon kështu, do të ngordhësh nga uria...

Qengji e pa në sy Bujarin, pastaj e vendosi kokën mbi gjurin e tij. Mendoi se i kishte ardhur gjumi. Kur deshi ta vendoste përsëri në kolibe që të flinte, qengji filloi t'i thithte gishtin e madh. Bujari u habit dhe tha:

-Të ka marrë malli për nënën tënde, prandaj nuk ha? Po e thith gishtin tim për shkak të urisë.

E mori qengjin e zi në krah. Vrapoi. E çoi te nëna e tij.

Qengji i vogël e dalloj menjëherë nënën e tij në kope dhe filloi të përpëlitej. Pastaj vrapoi drejt saj. U rrëzua pak, u ngrit dhe menjëherë filloi të pinte qumësht për të ngopur barkun.

Nëna i lëpinte kokën. Atë e kishte marrë malli shumë për të voglin e saj. Bujari i pa për një kohë të gjatë ata. Dhe... në mendje i erdhi nëna e vet. Jeta e fshatis ishte shumë e bukur, por edhe Bujarin e kishte marrë malli shumë për nënën.

Bujari u tremb nga një zë që i tha: "Çfarë bën ti këtu?"

Kur u

kthye prapa, pa gjyshin. I tregoi çfarë kishte ndodhur...

-Çdo i vogël ka nevojë për dashurinë e nënës. Askush nuk mund ta zërë vendin e saj, - i tha gjyshi.

-Edhe mua më ka marrë malli shumë për nënën time, gjysh!..

-E kuptova biri im, mos u bëj merak. Edhe ti do të takohesh me nënën tënde. Në fundjavë do të të çoj atje.

Bujari vazhdoi ta shikonte qengjin e zi nga larg deri në fund të javës. Nganjëherë, qengji i zi largohej nga nëna e tij, shkonte te Bujari dhe lozte me të. Ai e merrte në krah qengjin e zi për një kohë të shkurtër dhe pastaj e linte në tokë që të shkonte te nëna e tij.

Erdhi dita, kur Bujari do të largohej... Ai shkoi për t'u shmallur me qengjin i zi. E përqafoi dhe e ledhatoi disa herë... Teksa largohej, i bëri disa herë me dorë, si për ta përshëndetur. Qengji i vogël e shikonte dhe një çast blegëriu. Ndoshta për ta përshëndetur mikun e tij nga qyteti.

Kur Bujari arriti në shtëpi, i tregoi nënës gjerë e gjatë ato që kishte përjetuar në fshat, por nuk harroi t'i tregonte edhe historinë e qengjit të zi...

Një mësim nga mësimet e Hadithit

- pjesa e trembëdhjetë -

Samiu i vogël në mbrëmje bashkë me familjen e tij bënin 45 minuta mësim hadithi. Ata përpiqeshin t'i komentonin ngjarjet e ditës nën dritën e haditheve, që kishin lexuar. Samiu i vogël përfitonte shumë nga këto mësimet dhe në jetën e përditshme përpiqej të vepronte ashtu siç ka porositur i Dërguari i Allahut (s.a.s.).

Kriza ekonomike
ka goditur të
gjithë botën.

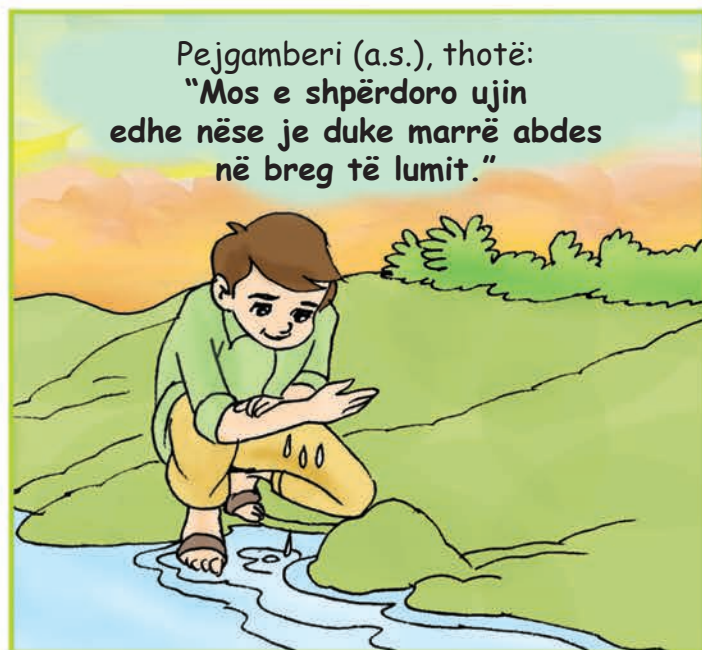
Mirë se
erdhe, bir!

Çfarë është kjo
krizë ekonomike?
Të gjitha lajmet
veç për të flasin.

Përderisa e godet vazhdimisht botën,
duhet të jetë diçka shumë e fuqishme...

Për shkak të egoizmit të tyre, njerëzit nuk i ndajnë mirësitë me të tjerët dhe shpërdorjnë së tepërmi. Këto veprime e prishin rregullin që ka vendosur Allahu.

Bota sëmuret dhe dalin në pah kriza të rënda.

Pra, nëse i bëjmë ato që thotë Allahu, nuk ka krizë, apo jo?

Të nesërmen...

Selamun alejkum, djema! Ejani të shkojmë në park.

Ue alejkum selam, Sami!

Kam një çokollatë. Eja ta ndajmë bashkë.

SAMIU I VOGËL U TREGOI SHOKËVE TË TIJ TË GJITHA ATO QË BISEDUI ME BABANË E TIJ NË LIDHJE ME KRIZËN.

Allahu ta shtoftë, Sami! Çokollata ishte shumë e mirë.

Çfarë bën,
o Hamza!? Në këtë
mënyrë e ndot edhe
ambientin.

Por edhe shpërdoron. Shiko! Nëse
letrat hidhen këtu, ato përpunohen
dhe mund të përdoren përsëri.

SAMIU I VOGËL I MBLODHI TË
GJITHA LETRAT QË NDODHESHIN
TË HEDHURA NË TOKË DHE I FUTI
TEK KUTIA E RICIKLIMIT.

SAMIUT TË VOGËL I TËRHOQËN VËMENDJEN
COPAT E BUKËS, QË ISHIN HEDHUR NË KAZANIN
E PLEHRAVE PRANË KUTISË SË RICIKLIMIT.

Një ton letër e hedhur,
shpëton 5 pemë.

Pa shikoni!
Paskan hedhur
bukë.

Eja t'ua japim atyre
qenve që janë aty
poshtë.

Hajde... hajde!
Kujdes, mos të kafshojë!

Sa mirë,
djema! Sot edhe
ushqimin e ndamë
së bashku edhe
pastruam
mjedisin.

Tashmë kriza s'ka për të
kaluar nga lagjja jonë...

POSTA JONË

Ditmar Hoti

AMANETI I FUNDIT I GJENIUT...

- prozë fantastiko-shkencore -

Një gjeni jetonte larg në një cep të botës, kur vetë bota njihnte famën e tij.

Ai ishte shumë i pasur e shumë i zgjuar. Po mendonte se kujt do t'ia linte pasurinë dhe zgjuarsinë e tij, sepse po plakej dhe nuk kishte fëmijë, që t'ia linte trashëgim.

Një mëngjes të bukur me diell, atij i lindi një mendim mbresëlënës, të bënte një robot me zgjuarsinë e tij dhe ta vishte me lëkurë njeriu, që të tjerët ta trajtonin si njeri dhe të kujtonin se ishte i tillë.

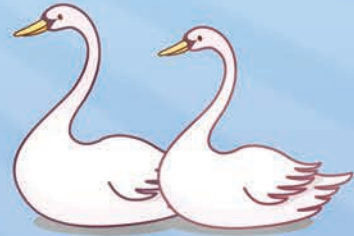
Iu deshën javë e javë... dhe më në fund arriti. Javën e parë bëri trupin me një metal të pathyeshëm. Javën e dytë dhe të tretë, bëri pajisjet elektronike dhe i vuri brenda në trupin prej metali. Javën e katërt, bëri kokën prej metali. Javën e pestë, lëkurën duke shkrië gomën dhe duke e lyer me ngjyrën e lëkurës së njeriut. Javën e gjashtë, arriti gjënë më të rëndësishme, një mikrocip, të cilës i futi gjithë zgjuarsinë e tij. Por... kur e ndezi ai nuk punonte, sepse gjeniu kishte bërë disa gabime. Filloi t'i riparonte gabimet që kishte bërë. Roboti nuk punonte përsëri. Gjeniu nuk hoqi dorë. Filloi edhe një herë nga e para dhe, pas shumë vitesh pune, këmbëngulje e lodhje pafund, roboti nisi të punojë shumë mirë. Veç ta shikonit, si lëvizte e si vepronte, si i kryente detyrat e si buzëqeshte...

Gjeniu harxhoi shumë para për të bërë këtë jetë robotike, e cila dukej tamam si e një njeriu të thjeshtë. Por... para se të vdiste, shprehu dëshirën e tij të fundit që jeta, të cilën kishte ndërtuar ta gëzonte pasurinë e tij dhe të tjerë shkencëtarë të vazhdonin të shpiknin gjëra të reja në ndihmë të njerëzimit.

As në krye, as në fund!

- sipas një motivi të një urtësie popullore -

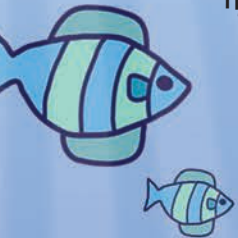
Në liqenin e Shkodrës, mes algave dhe barishteve, jetonte peshku mëmë me tre të vegjlit e saj. Çdo ditë dilnin të shëtisnin dhe të ushqeheshin me bimët ujore. Në mesditë, kur dielli rrezatonte në gjithë sipërfaqen e liqenit, peshqit e vegjël, shpesh, kërcenin dhe trazonin sipërfaqen blu. Por harronin se bëheshin edhe ushqim për rosat e egra të liqenit. Kjo kishte ndodhur edhe në familjen e peshkut-mëmë, ku ajo kishte humbur njërin nga të vegjlit, që kishte ikur pa leje dhe e kishte pësuar... Familja kishte mbetur, tashmë, me tre anëtarë. Të tmerruar nga humbja e vëllaut të tyre, dy të vegjlit u hutuan aq shumë sa nuk dinin nga të shkonin.

- Nga të drejtohem? - i thanë njeri-tjetrit.
- Drejt thellësisë, - ia priti njëri prej tyre.
- Mos u largoni nga unë!.. - tha peshku mëmë.

Ajo ishte akoma e lemeritur dhe e tronditur, kur në thellësi, papritur, u përballën me një peshk grabitqar.

- Po ky, nga doli? Të shpërndahemi! - tha njëri prej të vegjëlve. Ishte e kotë, peshku grabitqar ia arriti qëllimit. Edhe një më pak ... Peshku i vogël, i vetmi që arriti të shpëtojë, pyeti me ankth nënën:
- Ku të shkojmë, o nënë? Lart na sulmojnë rosat e egra, poshtë nuk na ndahen grabitqarët.

- Biri im, rruga më e mirë është rruga e mesit: as në krye e as në fund.

Përgatiti: Gilman Kazazi

Shejma Çelik

FTOI

Mëmëdheu i ftoit janë zonat përreth Liqenit Kaspik, Irani Veriperëndimor dhe Anadolli i Veriut. Fruti i ftoit njihej dhe konsumohej që prej kohëve të lashta. Kultivimi i ftoit ka kaluar nga Anadolli në Iliri, nga Greqia në Itali, që para erës sonë. Nga studimet historike të bëra, kuptojmë se në vitet 650 para erës sonë, ftoi është kultivuar në Greqi dhe që aty është përhapur në vendet europiane.

Emri botanik i ftoit është "pyrus cydonia" dhe bën pjesë në familjen e Resaceae. Sot ftoi gjendet në mbarë botën, përveçse në Australi. Sot, Turqia kryeson e para në botë në listën e kultivimit të ftoit.

Ftoi është një pemë 4 - 8 metër, që çel lule të bardha mes muajve maj dhe qershor. Rrënjat e pemës së ftoit është cilindrike, gjetherënëse dhe me shumë degë. Gjethet i ka si lëkurë, pjesa e sipërme e tyre është jeshile e fortë, kurse nga poshtë është me shumë push dhe si gri. Lulet i gjenden një nga një në degë dhe thuhet janë pa bisht. Fruti është i rrumbullakët, në formë katrore, me ngjyrë të verdhë-jeshile dhe me push.

KLIMA E PËRSHTATSHME

Ky frut që rritet në vende të ftohta, është në ngjyrë të verdhë, i bukur për t'u parë, me aromë të këndshme dhe i rëndë. Lëvozhgën dhe pjesën e tulit e ka të fortë, kur hahet, në gojë lë një shije majahoshe. Kurse në vende të ngrohta, lëvozhgën e ka më të butë dhe mund të hahet edhe i papjekur. Ngjyra i ndryshon nga jeshilja në të verdhë dhe shijen e ka mes mollës dhe pjeshkës.

Kur piqet, ndryshe nga ç'është i papjekur, është më i shijshëm dhe me një aromë më të këndshme. Për arsye të pektinës së lartë që ka, ajo bëhet reçel, prevede, marmelatë dhe ëmbëlsira. Që nga muaji tetor deri në muajin dhjetor, ky frut është i prani-shëm në tregjet e frutave. Kur blihen ftonjtë, duhen zqjedhur të mëdhenj, të fortë dhe të verdhë. Ftoi, nëse mbështillet me celofon plastik, në frigorifer mund të qëndrojë deri në dy muaj.

DOBITË E FTOIT

Ftoi përmban pektinë, taninë, sheqerna, acide, kripëra minerale, vitaminë C etj. Ftoi i jep fuqi dhe e qetëson zemrën, si dhe ndërpret temperaturën e lartë. Stomakut i jep forcë dhe i jep fuqinë e absorbimit. Ka lloje të ndryshme të ftonjesh, si: ftoi i bukës, ftoi i limonit, si edhe një sërë llojesh të tjerë, që rriten nëpër botë.

ÇFARË? PËRSE? SI?

Zehra Aksoy

SI BIE SHIU?

Pa u formuar retë, nuk mund të bjerë shi. Retë mund të formohen, por shiu edhe mund të mos bjerë. Le ta shohim se si realizohet rënia e ujit që gjendet në re: Retë përbëhen nga miliarda pikëla uji. Pikat e shiut rrethojnë kristalet e kripës dhe grimcat e pluhurit. Janë aq të vogla grimcat e pluhurit saqë nuk mund t'i shihni. Sa më shumë të dendësohet avulli i ujit, piklat e vogla gjithnjë zmadhohen. Pikat më të mëdha dhe më të rënda fillojnë e mblidhen poshtë resë. Duke shkuar poshtë ndeshen me pikat e tjera të ujit. Kështu, pikat e ujit, duke u bashkuar me njëra - tjetrën, bëhen pika të mëdha të ujit. Si përfundim, arrijnë deri në atë masë, sa të mos i mbajë më reja dhe nisin të bien poshtë.

PËRSE KEMI NEVOJË PËR SHITESËN E OZONIT?

Në shtresën e sipërme të stratosferës ndodhet një shtresë gazi që quhet "Ozon", e cila vende-vende është dëmtuar, ndaj dhe këto njihen si vrimat e ozonit. Shkencëtarët që po bëjnë studime mbi shtresën e ozonit, kanë konstatuar se një lëndë e quajtur CFC zgjeron vrimën e hapur. Shtresa e ozonit është shumë e rëndësishme, pasi ajo ruan botën tonë nga rrezet ultraviolett të diellit. Nëse marrim shumë rreze ultraviolett, lëkura jonë do të ndikohet negativisht nga dielli.

SI DJERSISIM?

Në muajt e nxehtë të verës, trupi ynë e ruan dhe e ekuilibron temperaturën e tij përmes djersitjes. Në trurin tonë ekziston një shtresë që quhet hipotalamus, e cila bën që të djersisim. Kurse nën lëkurën tonë gjenden 2 milion gjëndrra djersitjeje dhe në çdo centimetër katror të këtyre gjëndrrave gjenden 400 kanale të holla. Truri, me shtimin e temperaturës së ambientit dërgon sinjal tek gjëndrrat e djersitjes nën lëkurë.

Këto gjëndrra të djersës përmes kanaleve të hollë, lëshojnë një lëng të padallueshëm për syrin. Ndërkohë që ky lëng avullon merr edhe temperaturën e trupit. Edhe kur lëshojmë frymë, madje djersisim.

Ndërkaq, avulli i ujit që del nuk shikohet me sy. Kurse të tjerat janë djersitjet që krijohen si përfundim i lëngut, që krijohet nga gjëndrrat e djersitjes që gjenden në fytyrë, në qafë dhe nën sqetull, që gjenden me shumicë. Kështu realizohet në një mënyrë edhe ulja e temperaturës së trupit.

AKSHEMSEDDIN

**Shkencëtari i madh që shkoi "Mikrobiz",
400 vite më parë se Ili Pastëri**

I dashur brezi i ri i viteve të ndritura të ardhshme!

Bisedën tonë po e vazhdojmë në këto ditë kaq të këndshme të muajit maj... Falë jush, ky bashkëbisedim u bë edhe më i ëmbël. Të gjithë jemi të gëzuar, të hareshëm, të gjallë e plot shpresë, apo jo? Kur vjen muaji i majit na kujtohet Sulltan Mehmet Fatihu . Në çdo maj Stambolli shkëlqen nga festa shumëngjyreshe e "Ditëve të Ngadhënjimit".

Sa herë që përmendet emri i Sulltan Mehmet Fatihut, kujtojmë me shumë respekt të nderuarin Akshemseddin, i cili që nga djepi e mori Fatihun dhe e rriti derisa vdiq. Akshemseddini, mësuesi kryesor i Fatihut, ishte një nga mjekët më të mirë të kohës.

Ai lindi në 1389 në Osmanxhik dhe vdiq në 1459 në Gëjnyk. Emri i tij i vërtetë ishte: Shejh Mehmed Shemseddin bin Hamza. Edukimin e parë e mori në Amasja. Pastaj shkoi në Sham dhe plotësoi arsimimin e tij. Ishte një dijetar mysliman shumë i zgjuar dhe i aftë. U arsimua mirë. U bë Myderris (profesor) në Medresenë e Osmanxhikut.

Duke kuptuar mungesën e dijes shpirtërore në dijet materiale, ai iu drejtua Sufizmit, shkencë kjo që përfshinte dijet shpirtërore. U lidh me Haxhi Veli Bajramin. U bë kryemuridi i tij. I nderuari Akshemseddini, ishte bjond dhe lëkurëçelur. Ai njihej edhe si "Shejhu i bardhë".

Gjatë jetës së tij, veçanërisht gjatë ditëve të Ngadhënjimit, iu patën shfaqur shumë gjendje mbinatyrore. Për shembull, Fatihu pati dërguar vezirin Ahmed Pashanë tek Akshemseddini, me kërkesë që të bënte

Dua për të. Shejhu i bardhë duke i treguar muret e Topkapësë, i pati thënë: “Ushtarët tanë nga aty do të hynë në Stamboll!” Ka parashikuar po ashtu edhe ditën e Ngadhënjimit, duke dhënë sihariqin: “Nëse sulmohet në mëngjesin e ditës 29 Maj, me ndihmën e Allahut, Stambolli do të çlirohet!”

Në ditët pas Ngadhënjimit, gjetja e varrit të Eba Ejub el-Ensariut, sanxhaktarit të Pejgamberit është një tjetër parashikim i tij.

I nderuari Akshemsedini ishte shkencëtari i njohurive të gjera dhe të thella të mjekësisë. Tregonte pa gabuar lidhur me diagnozën e sëmundjeve. Ai i përgatiste vetë ilaçet. Kishte bërë studime të gjera mbi bimët. Ai e dinte saktësisht se, cila bimë i bënte mirë cilës sëmundje. Ai ishte gjithashtu edhe mjeku i sëmundjeve shpirtërore. Ai quhej edhe: “Mjeku i shpirtrave”.

Akshemsedini veçanërisht është interesuar për sëmundjet ngjitëse. Në ato kohë, me mijëra njerëz vdisnin nga sëmundjet epidemike. Sipas porosisë së Pejgamberit, “Përveç vdek-

jes, çdo sëmundje e ka ilaçin e vet”, duhej të gjente se si përhapeshin sëmundjet. Shejhu i bardhë, i cili bënte analiza të detajuara, përfundimisht bëri zbulimin më të rëndësishëm të historisë së njerëzimit. Zbulimin e tij, në librin “Maddetul-Hajat”, e përshkruan në këtë mënyrë:

“Të mendosh se sëmundjet zhvillohen një nga një është e gabuar. Sëmundja kalon duke u ngjitur nga njeriu te njeriu. Ky takim, është aq i vogël sa të mos shihet me sy, realizohet vetëm përmes tohum-ëve të gjalla.”

Mikrobin e quante tohum (farë) ose gjallesë. Në atë kohë nuk ishte zbuluar mikroskopi. Ai kaloi në historinë e shkencës si zbuluesi i mikroskopit, 400 vite para kimistit francez Louis Pasteur (1822 - 1895). Vite me radhë nuk u fol aspak lidhur me këto të vërteta. Të rinjtë tanë në 9-vjeçare kanë mësuar se shpikësi i mikropit është Pastëri. Shumë nga zbulimet shkencore, ndërkohë që i kishin zbuluar dhe ofruar njerëzimit dijetarët myslimanë, iu adresuan shkencëtarëve perëndimorë.

Tashmë ju, vogëlushë të dashur, ju do t'i thoni “NDAL” kësaj rrugë të gabuar, këtij drejtimi të gabuar! Ne do të vazhdojmë të shpjegojmë çdo muaj nga një shkencëtar mysliman. Lexojini! Mësojini! Mësojuani të tjerëve!..

MENDO PAK... E BUZËQESH

Adelina R. Mamaqi

Një punëtoze në shtëpi,
Ha shumë pak, shumë ujë pi.
Nuk lëviz nga vendi fare,
Po bën punë shumë të madhe.

lavatrigja

Janë të forta, porsi gogla,
Në furrë, paf! Puf! Kërcasin,
Bëhen si lule të vogla,
"Eja... eja! Të thërrasin.

kokoshkat

Nuk je jashtë, as brenda jo,
Rri sa herë zemra ta do,
Dhe të duket se atje
Mes tokës e qiellit je.

ballkonit

Në mes dimrit e stuhisë,
Çerdhen kurrë s'e brakstis!

harabelli

S'është diell, por ai
Disa diej mban në gji,
Që ndriçojnë në shtëpi.

lampadetar

Ndonëse s'është arkitekte,
Thur shtëpiza transparente.
Prej andej nuk del kush vetel

merimangat

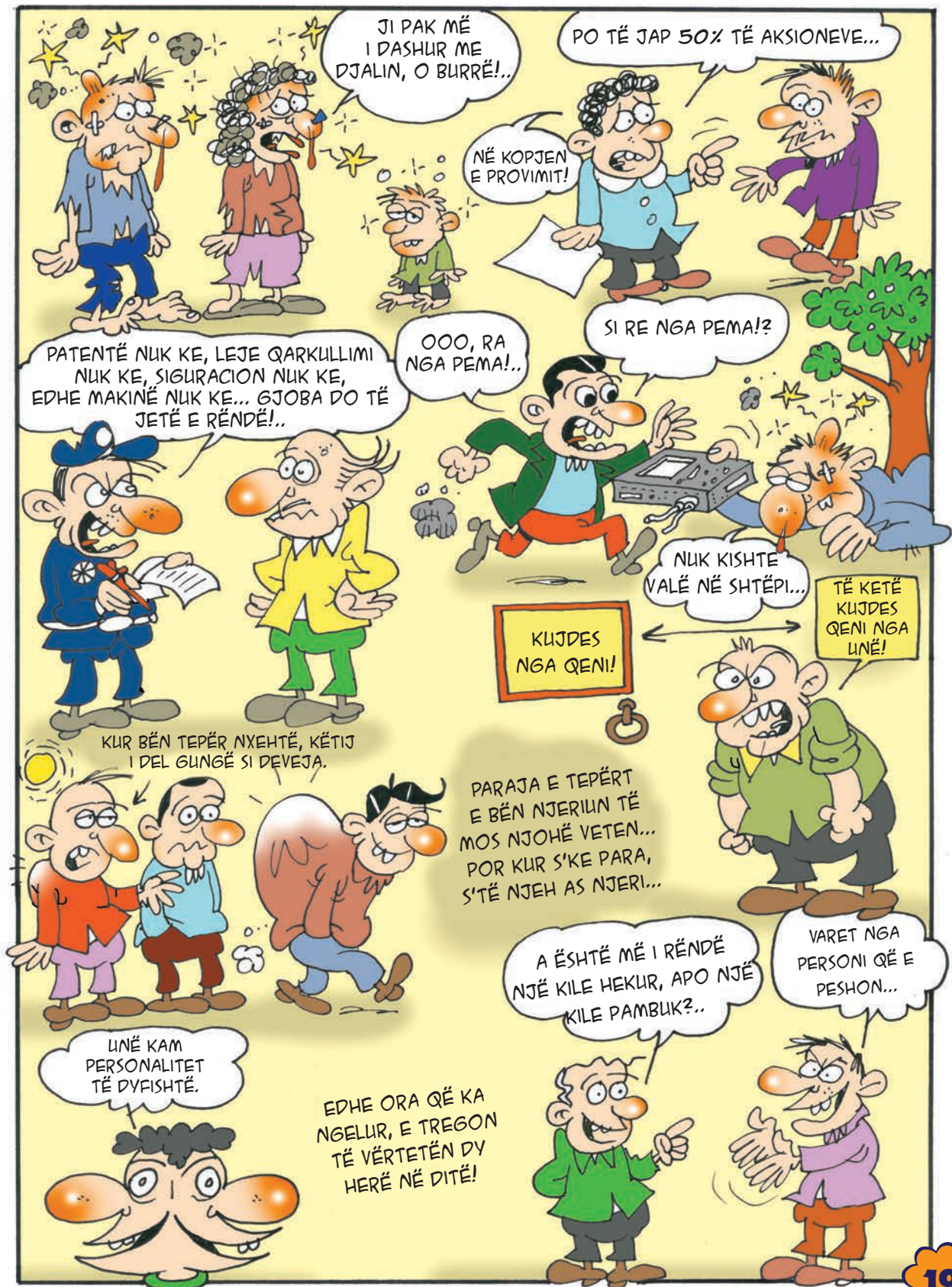
Është e kuqe, e verdhë, jeshile
Është e bukur, cipëhollë.
Ndaj dhe çupat, ndonjëherë,
I thërrasim: faqe...

molla

Porsi mali ngrihet,
Si çarçafi shtrihet
Dhe lëviz aq shumë,
Sa kurrë nuk bën gjumë.

vala

PËR TË QESHUR

MEMISHXHANI

Ekrem Bektash

VJEN NJË DITË, SHKOLLA MBARON, GJITHKUSH RRUGËN E VET VAZHDON...

Të dashur miqtë e mi!

Si jeni? Mesa duket, gjithnjë e më mirë jeni. Iku marsi, iku prilli, erdhi maji, ja po afron dalëngadalë fundi i shkollës... Çfarë do të bëni në pushime?

Se mos thoni: "Ohoo, sa shumë kohë ka deri në pushime!" Ja, kaluan muajt... Ndaj dhe duhet të mendoni që tani se çfarë do të bëni në pushime. Mos më shihni mua ju... Unë që ditën e parë të shkollës, filloj të mendoj se çfarë do të bëj, kur të fillojë vera...

Sikur të mos ishin ëndërrimet e ditëve të verës, si mund të kalojnë ditët e dimrit?!.. Me sa duket, sërish këtë verë do të vazhdoj t'i bie çiftelisë... Dajua im i bie mjaft bukur çiftelisë.

Edhe mua më këshilloi të mësoja çiftelinë:

"Nëse i bie çiftelisë, nuk do të gjes kohë të bësh sherre." - më pati thënë.

Ma dha çiftelinë në dorë dhe ja kështu, duke bërë

Milingona: Gjithë verës i ke rënë çiftelisë. Tani, çfarë do në derën time?

Memishxhani: Mos fol, se të shtypa!..

prova, filluan të vinin tinguj të çuditshëm... Mesa duket ashtu ndodhka... Pastaj me kalimin e kohës, njeriu ia gjen vendin e notave.

MEMISHI I BIE ÇIFTELISË DHE ÇIFTELIA TË BIE TY...

Unë i bie çiftelisë, por çiftelia mua s'më thotë asgjë... Zhurma të ndryshme, tinguj të çjerrë...

"Dajo, për sa kohë e mësoj unë këtë çifteli?" - e pyeta.

"Një verë të mjafton." - më tha.

"Çfarë? T'i bie çiftelisë unë gjithë verës si një gjinakallë? Të them të drejtën, s'mund t'i bie çiftelisë tërë verën dhe t'i bie derës së milingonës pastaj qjatë dimrit." - i thashë.

"Nëse përkushtohesh shumë, e mëson në një kohë edhe më të vogël sesa brenda tërë verës." - më tha pastaj.

Të dashur shokë, në muzikë paska shtatë nota... Unë verën e kaluar zbulova nota komplet të reja... Sa shumë nota që paska, por nuk e ditka njeri... Të gjitha unë i qjeta... Kam përshtypjen se bota e muzikës do të habitet prej gjetjeve të mia... Muzikantët paskan gjetur vetëm shtatë nota dhe nuk e paskan parë të udhës të kërkonin më. Kështu dhe nuk e kanë zhvilluar shumë muzikën... Mirë që mora unë çiftelinë në dorë... Muzikantët do të krenohen me mua... Ja, ky Memishxhani, do t'i gjejë notat e vërteta...

MJESHTRI E BËN TË DRIDHET TELI E AS QË I LËVIZ NDO NJË GISHT...

Po, miq,

Notat e vërteta do t'i gjej unë... Ju e dini se çfarë thuhet për hoxhë Nastradinin... "Një ditë hoxhë Nastradini kishte vendosur t'i binte çiftelisë... E kishte

marrë çiftelinë në dorë dhe me muaj të tëra i kishte rënë... Miqtë e paskan pyetur:

- Prej gjashtë muajsh po i bie çiftelisë, atëherë na e merr këtë pjesë dhe ta dëgjojmë!

Nastradini e kishte marrë çiftelinë në dorë dhe pa e lëvizur dorën fare nga vendi, i kishte rënë tëng e vëng. Miqtë menjëherë nisën ta qortonin:

- Hoxhë Nastradini, ata që i bien çiftelisë e lëvizin dorën sa andej - këndej tek bishti i çiftelisë, për të gjetur notat, kurse ti e mban dorën në të njëjtin vend.

Hoxha u qe përgjigjur sipas stilit të tij:

- Ata pikërisht këtë notë që kam gjetur unë po kërkojnë... Ja pra, e kam gjetur..."

Edhe unë, porsi hoxhë Nastradini do të gjej nota të reja...

EKZISTOJNË EDHE INSTRUMENTE TË TJERA, KUSH TË DËSHIROJË LE T'U BJERË...

Të dashur miq, kur unë nisa t'i bija çiftelisë, më erdhën oferta të tjera... Më thanë: "Bjeri edhe kësaj edhe asaj." Madje, më thanë: "Është lehtë t'i biesh daulles, mësohet për një muaj."

Por zëri i daulles vetëm prej së largu është i këndshëm. Nëse dëgjohet nga afër, është vetëm zhurmë. I gjithë pallati ngrihet në këmbë. Pa le xhaxhi Saiti, po u ngrit në këmbë, s'ulet më...

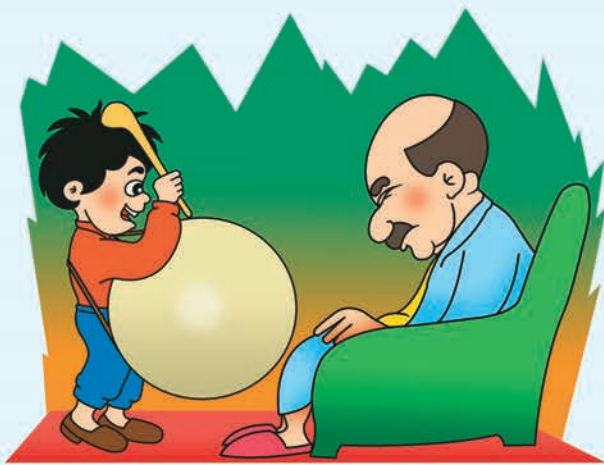
Xhaxhi Saiti... Pengesa e vetme për të gjithë punimet e mia artistike dhe veprimtarive të mia sportive... Të kalosh atë pengesë dhe të bësh ndonjë veprimtari në pallat është e pamundur... As s'të lë të luash me top e as s'të lë t'i biesh daulles... Kurse për t'i rënë çiftelisë më duhet të shkoj tek shtëpia e dajos. Sado që Xhaxhi Saiti thotë:

"Mos guxo ta sjellësh atë çifteli në këtë shtëpi...", megjithatë, shohim ç'do të bëjmë në ditët në vijim...

I dashur xhaxhi Saiti!.. Po të drejtohem prej këtu: Nëse më bëhesh pengesë që t'i bie çiftelisë, në të ardhmen, atëherë kur të bëhem mjeshtër i saj, se mos të më kërkosh pastaj t'i bie çiftelisë, absolutisht as edhe një tel nuk e lëviz për ty, ta dish!

DIKUSH I BIE KITARËS, TË TJERËT MBYLLIN VESHËT NGA RRAPËLLIMAT...

Të dashur miqtë e mi, ju e njihni Gonin tonë... Ja t'ua prezantoj atyre që nuk e njohin: Goni, pra, Agroni për arsye të punës së të atit, ka shkuar në Angli... Qëndruan njëfarë kohe... Aty i kishte hipur një dëshirë që

Për këtë skenë nuk ka nevojë të shkruhet... Sepse ajo, që do të shkruhet varet nga ajo që do të ndodhë pasi të bie daullja.

t'i binte kitarës. Kishte marrë një dy-tre mësimë nga një instrumentist i rrugës... Pasi u kthye në Shqipëri, na shiste mend duke thënë: "Unë jam kitarist." Me njërin dorë mbante bishtin e kitarës dhe me tjetrën i binte telave dhe na shiste mend duke thënë: "Unë i bie kitarës me një dorë..."

Po, me një dorë i binte kitarës, por ata që e dëgjonin, e dëgjonin me dy duar në veshë... Po ne jse, se askush s'ka lindur i mësuar. Për të mësuar diçka duhet kohë... Ndonëse Goni prej dy vitesh po përpiqet të gjejë notën që kishte gjetur hoxhë Nastradini, por normale, se derisa të arrijë moshën e hoxhës, do ta gjejë, padyshim... Unë të mbështes ty, Goni, përpique... Sado që ti pretendon të fitosh para duke i rënë kitarës nëpër qoshe rrugicash, arti art mbetet... Qoftë në një qoshe, qoftë në një shesh...

NËSE NUK NDIZET ZJARRI, NUK DEL DUMANI... KËSHU QË EDHE PUNA E MEMISHXHANIT, S'KA TË SOSUR...

Kështu pra, të dashur miq, morët mësimin e duhur nga këto që thashë... Përpara kemi stinën e verës, në dorë kam çiftelinë, pa mësojeni edhe ju pakëz...

Sado që të them: krahas rënies së çiftelisë do të bëj edhe punë të tjera, do të lexoj libra, do ta përmirësoj leximin e Kuranit, do t'u gjendem në ndihmë prindërve, nuk do të mërzis xhaxhi Saitin... Unë jam ai që jam, Memishxhani... Mos u merakosni, mes të gjithë këtyre punëve, do të bëj edhe sherre... Askush të mos presë nga unë që të rri urtë... Thoni çfarë të doni... Unë jam Memishxhani!..

A I MBLODHËT LULE MIMOZA, NËNËS?

Sylejman Ragip Jazëxhëllar

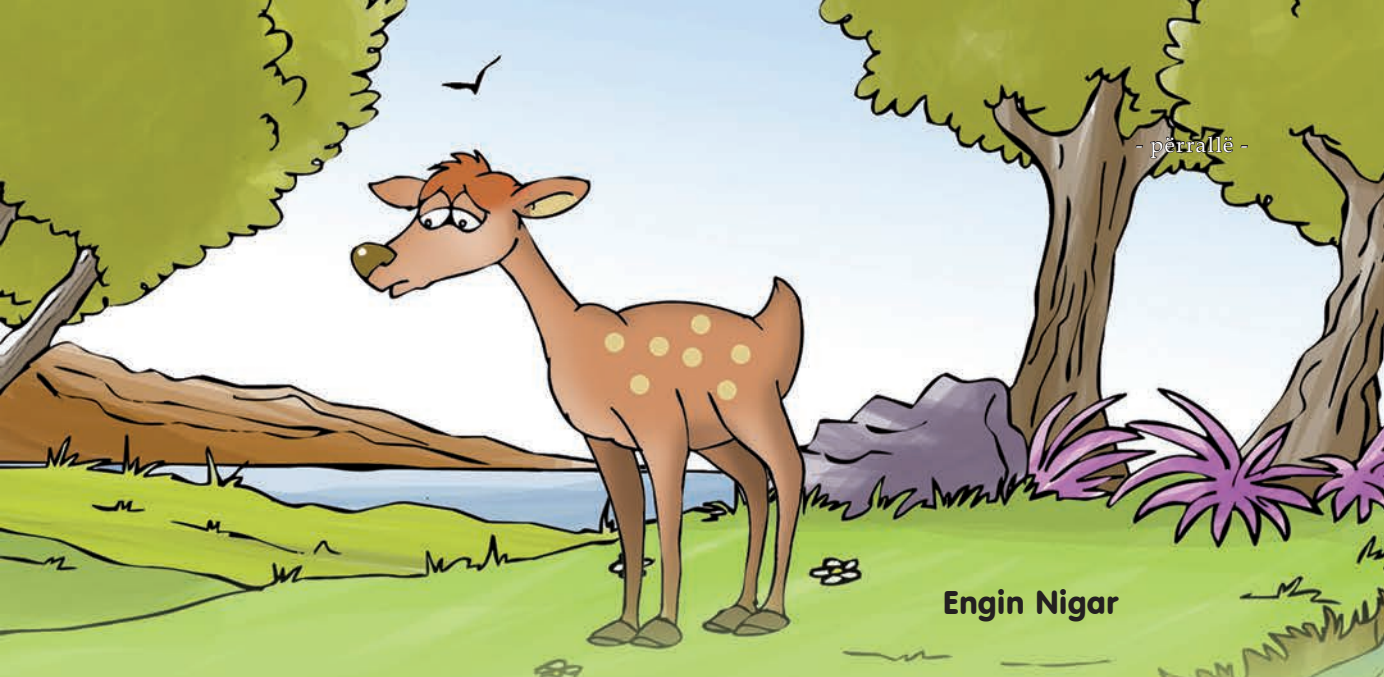
Tani ora shënon 8.00 e mëngjesit. Pak më parë hapa sytë. Desha menjëherë të shkruaja diçka në ditar. Jam shumë e lumtur sot. Jashtë është një kohë shumë e bukur. Ashtu sikurse thotë edhe nëna, “kohë pranverore”. Cicërimat e zogjve po vijnë nga çinarët që kemi pranë shtëpisë. Sikur po festojnë të gjithë së bashku ardhjen e pranverës. U mbusha plot me gëzim.

Pranvera erdhi. Çdo stinë është e bukur, por pranverën e dua më shumë! Klima në pranverë nuk është as e ftohtë e as e ngrohtë. Në mes të të dyjave. Sikur gjithësia rigjallërohet. Nga dritarja ime po vërej lulet e teta Fatmës. Janë aq të bukura sa s’di si t’ua them. Të verdha, jeshile, rozë. Sikur ka lule nga të gjitha ngjyrat. Teta Fatma është e apasionuar pas luleve. Ballkonin e ka të zbukuruar si një nuse. Sa herë që shihja lulet,

sikur ndjeja një freski nga brenda. Allahu vërtet i ka krijuar shumë të bukura. Thua jse është e pamundur të mos bëhesh e lumtur, kur sheh lulet. Meqë po them lule, po më kujtohet nëna. Dje i bëra një surprizë nënës. Kur po kthehesha nga shkolla, në cep të rrugës vura re disa lule mimoze. Ishin aq të këndshme sa nuk rezistova dot, i mbledha. Pasi bëra një buqetë të bukur shkova në kancelari. Kërkova nga xhaxhi Tani aty që t’mi mbështillte. Kur erdha në shtëpi, i rashë ziles me plot emocion. Nëna hapi derën, dhe lulet i mbaja të fshehura mbrapa. “Nënë, a mund t’i mbyllësh sytë?” - i thashë. Sapo mbylli sytë, i nxora lulet. “Tashmë hapi nënë e dashur!” Kur i hapi sytë, pa një buqetë me lule mimoza që po i drejtoheshin asaj. U gëzua aq shumë sa s’di si t’ua them. Menjëherë më përqafoi dhe më puthi fort në të dy faqet. I shkëlqenin sytë. Më gëzoi edhe mua fakti që gëzova nënë time.

Miku im që po lexon këtë ditar. Nuk ke mbetur vonë për t’i mbledhur lule mimoza nënës tënde. Bëji edhe ti mund një surprizë nënës!..

Engin Nigar

SORKADHJA E VETMUAR

Në një pyll të largët jetonte një sorkadhe. Rrinte e vetmuar, sepse nuk pëlqente asnjë shok apo shoqe. Njërin e kishte braktisur se ishte grykëse dhe e pangopur, tjetrin se ishte dinak, ndërsa një tjetër se ishte e shëmtuar. Dhe në fund, ngeli e vetmuar.

Një ditë prej ditëve, doli në pyll për të shëtitur. Rreth e qark shihte shokët e shoqet e saj që luanin dhe qeshnin së bashku. I shikonte, dhe u bë pak ziliqare. Mirëpo ç'të bësh, ajo nuk hiqte dot dorë nga vesi i saj i mospëlqimit. Për këtë arsye, vetëm sa i shihte dhe mërztente...

Kaluan shumë ditë dhe më në fund mezi e gjeti një shoqe. Në fillim çdo gjë shkoi mirë. Por një ditë, kur e kishin lënë të takoheshin e të shëtisnin së bashku, shoqja e saj erdhi pak me vonesë. Sorkadhja u zemërua aq shumë me të, sa filloi të mos takojë më.

Përsëri mbeti vetëm. Filloi të mendonte se nuk do të shpëtonte kurrë nga kjo gjendje.

Kaluan ditë të tëra dhe sorkadhja ishte mërztur shumë prej vetmisë.

“Duhet të gjej sa më shpejt një shoqe, por të jetë pa të meta”, - mendonte ajo me vete.

Teksa po kthehej në shtëpi e dëshpëruar, rrugës takoi një kaproll të moshuar. Ai e pyeti:

- Sorkadhe... sikur... nuk të shoh... mirë..?!

- Po, është e vërtetë, - u përgjigj sorkadhja dhe tek syri i ndriti një lot.

Më pas sorkadhja i tregoi se çfarë po ndodhte me të. Kaprolli i moshuar, pasi e dëgjoi me vëmendje, i tha:

- Ah, moj bija e ime, a ka mik pa të meta? Mjafton të mos kenë qëllime të këqija. Ai që kërkon mik pa të meta, mbetet pa mik dhe detyrohet të jetojë i vetmuar.

Sorkadhja i dha të drejtë kaprollit të moshuar. Prandaj, puna e parë që bëri, ishte të gjente shoqet, të cilat i kishte braktisur kot dhe t'u kërkonte falje.

Që nga ajo ditë, sorkadhja nuk braktisi më asnjë shoqe pa shkak dhe shpëtoi nga jeta e vetmuar.

Të faleminderit!

Një zog i vogël po qëndronte në degëzën e një peme. Një fluturz e bardhë dëbore erdhi e iu ul mbi sqep.

-Ci-ci-cërrr, erdhi dëbora!.. - thërriste zogu i vogël. Erdhi dëbora!..

Pastaj fluturoi e fluturoi, derisa u ndal në parvazin e dritares së Jonit. Me sqep trokiti në xham: -Ci-

ci-ci!..

Joni hapi dritaren dhe i tha:

-Zog i vogël, ndoshta të ka marrë uria... - Ha ca thërrime buke...

Zogu i vogël çukiste e cicëronte. Para se të largohej cicëroi e këndoi ëmbël:

-Ci-ci, ci-ci, të faleminderit, vogëlush!..

Kur erdhi pranvera, Joni i vogël me ndihmën e të vëllait të madh përgatiti një balonë.

Ja, ajo, tani, po fluturonte hapësirës së qiellit. Papritur era zgjati dorën e saj të padukshme dhe tërë zemërim e përplasi balonën në degët e një peme.

Joni bëri përpjekje ta tërhiqte, por më kot. Ajo ishte ngatërruar keq mes degëve të pemës.

Ndërsa mendohej... ndjeu se dikush i tërhoqi pakëz perin. Vështroi nga pema i çuditur...

-Po e ngre balonën time një zog i vogël, - thirri tërë gëzim Joni. - Shikojeni..! Një zog i vogël... Balonën time...

-E njoh, - tha Joni, - është zogu i vogël që në dimër follenë ia kishte zbardhur dëbora. - Të faleminderit, zog i vogël!..

- ilustrimi: Ikbal Kalaja -

-E njoh, - tha Joni, - është zogu i vogël që në dimër follenë ia kishte zbardhur dëbora. - Të faleminderit, zog i vogël!..

Mjaltë nga krijimtaria

SHKRUAN, SHKRUAN DHE ZBAVITET...

G'shkruan shiu në ăritare,
Dake bërë shi-shi-shi?
Shiu nak ka Abetare
Dhe të shkruajë nak ăi.

Bojë e penë shiu s'ka,
Ai shkruan veç me ujë,
Uji shenja s'le në xham,
Shi-shi-shi bën pakëz zhurmë.

S'lodhet shiu ăake shkruar?
Shkrimi pse i nevojitet?
Kalon kokën i gëzuar,
Shkruan, shkruan dhe... zbavitet.

Dake shkruar shi-shi-shi
Dhe ai e bën një panë,
Si dembeli kurrë s'rri,
I ve njerëzit në... gjumë.

Xh. Kris

ERA VJEN PREJ SË LARGU

**Era nuk është vendallie,
Ajo që nga larg këtu vjen,
Nuk e dëgjon si fiskkëllen
Dhe tym e mjegull bie?**

**Dëgjo si u pëshpërit kaçubave
Dhe barin si e përkëdhel,
U thotë se këtu ka njokar një fëmijë,
Aty ku liqenin brigjeve e rrek.**

**Po era s'është e keqe, është e mirë,
Ajo na lehtëton e na flladit,
I çon farëzat larg nëpër botë
Dhe i do njerëzit me gjithë shpirt.**

**Ajo i do bletët kur mbledhin nektar,
Pa e do zogun kur cimecimecon,
A e ndjen në zheg kur na vjen
E me flatrat e saj na lehtëton?**

J. Gugenmos

ZBAVITJE

SUDOKU

Plotësoni çdo rresht, kolonë dhe kutizë, në mënyrë që, çdo shifër nga 1 deri te 9, të shfaqet një dhe vetëm një herë.

6		3			2		8	1
	1		6		7	3		
8		7	1	3		2		5
7	3			9		8	1	
	5		3		8		2	6
9		8		4	1			3
1		4	9	2		6	3	
	2			1		4		
3		9	8		4		5	2

Nëse i vendosni numrat që janë lart tabelës nga e majta në të djathtë dhe nga sipër poshtë, do të përftoni shumën 15.

2-6-7-8

	1	6	15
			15
5	8	2	15
15	15	15	

1

2

3

4

5

6

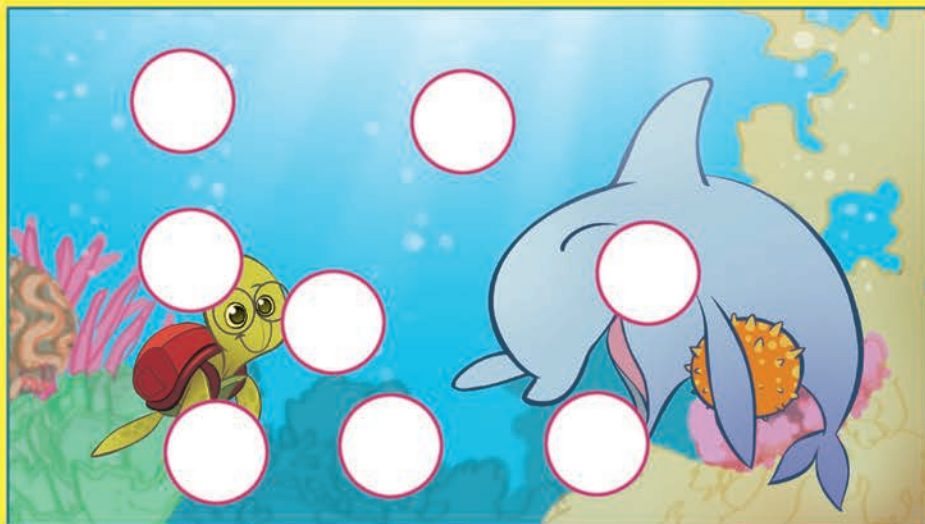

7

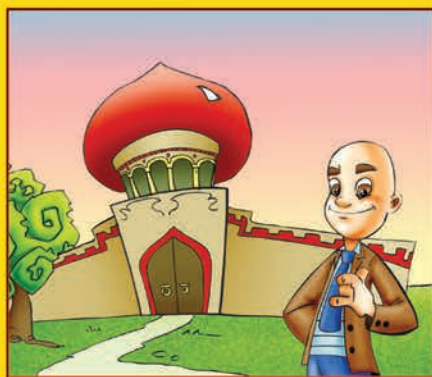
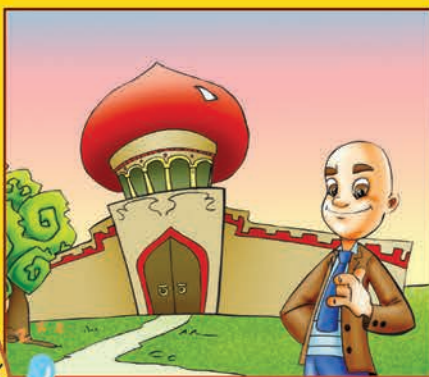
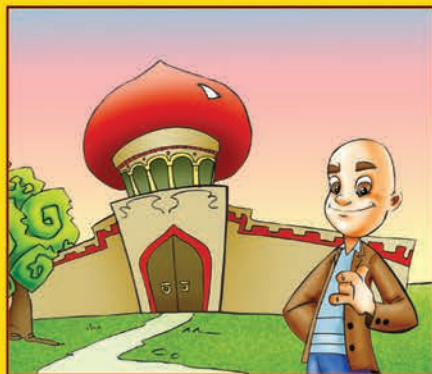
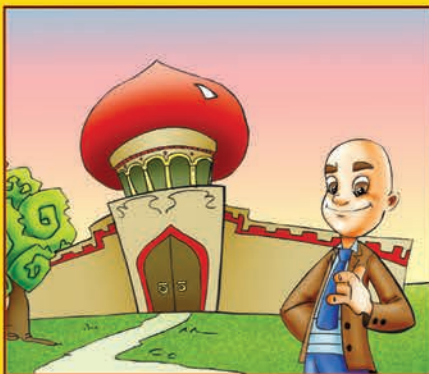

8

Plotësoni vendet bosh të figurës me alternativat që u janë dhënë.

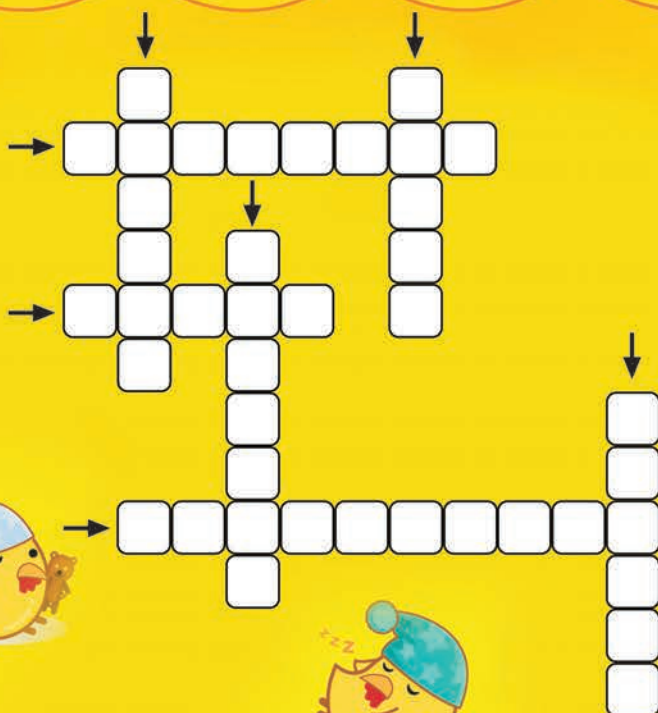

Cila nga fotot është ndryshe?

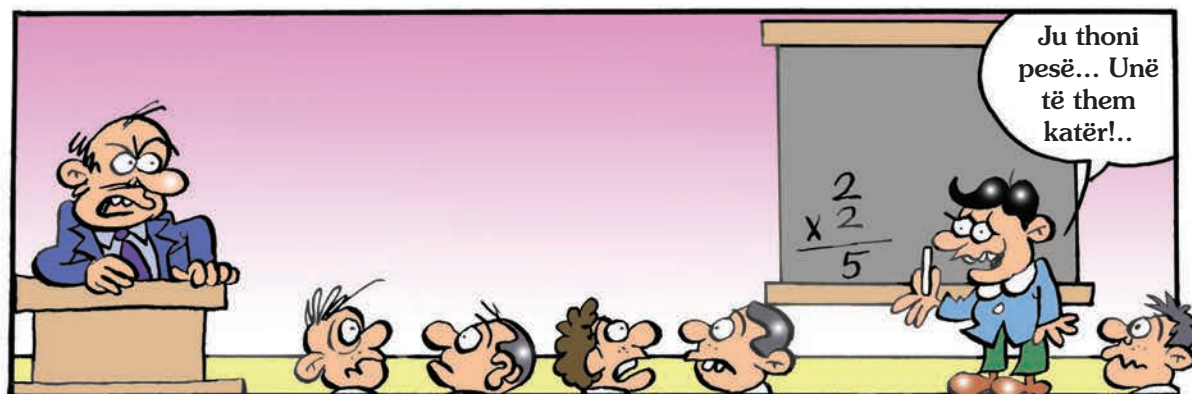

Vendosini fjalët
e mëposhtme nëpër kutizat
e dhura...

- 1.- zjarrfikës
- 2.- kasap
- 3.- dijetar
- 4.- polic
- 5.- doktor
- 6.- fotograf
- 7.- mësues

GAZMORE

Lagjja Jonë

